

Socialdemokraternes medlemmer

Af af Hans Jørgen Nielsen, Københavns Universitet

Knap 6 procent af Socialdemokratiets vælgere er medlemmer af partiet, men det er dem, der skal vælge den nye formand. Men er medlemmerne overhovedet repræsentative for vælgerne?

Ud fra udbredte forestillinger om partimedlemmer er svaret nærmest nej: Partimedlemmerne skulle ud fra en gængs forestilling være ældre mennesker, der slet ikke kan repræsentere de unge generationer, og ud fra en anden antagelse især være de rettroende, der foretrækker ”den rene vare”, hvor vælgerne er mere afslappede og midtersøgende.

Sådanne forestillinger er givet vildt overdrevne. Alligevel er svaret ikke et ja til, at det går fint med at se medlemmerne som repræsentative for vælgerne, men snarere et ”tja”. For Socialdemokratiets medlemmer er en uensartet skare, og om medlemmerne er repræsentative afhænger kraftigt af, hvem der især deltager i beslutningsprocessen.

Betragtningen udspringer af en undersøgelse af partiernes medlemmer, foretaget i 2000-2001 og offentliggjort i Magtudredningens regi i 2003. Der blev udsendt 7800 spørgeskemaer til medlemmerne af de partier, hvoraf 68 procent kom hjem i udfyldt stand. Det er pænt, og højere end i de normale vælgerundersøgelser. Resultaterne kan så sammenlignes med resultaterne fra almindelige undersøgelser af vælgerne – primært ved det forudgående valg i 1998, men også med samtidige undersøgelser i Magtudredningens regi, gennemført af Lise Togeby

Er partimedlemmerne de ivrige partitilhængere?

Tabel 1: Månedligt tidsforbrug på partiarbejde

	Medlemmer af Socialdemokratiet	Alle partimedlemmer, uanset parti
Passive (0 timer)	56	56
Lidt aktive (1-5 timer)	27	31
Aktive (6+ timer)	17	13
	100	100
Gennemsnitligt antal timer	5	4

Den første iagttagelse er enkel: De politiske partier har mange totalt passive medlemmer. I Socialdemokratiet har over halvdelen af medlemmerne overhovedet ikke brugt tid på partiarbejdet, og det samme gælder også for alle partier under et (se tabel 1). Men der er også en betydelig gruppe af mere eller mindre aktive medlemmer, og samlet går det ikke at fremstille medlemmerne under et som passive. Når over halvdelen af alle medlemmer slet ikke bruger tid på partiarbejdet, må der være en stor gruppe, der både bruger 10 og 15 timer om måneden, siden det gennemsnitlig tidsforbrug kan komme op på 5 timer i Socialdemokratiet og 4 timer for alle partier under et. Partimedlemmerne er simpelthen højest forskellige.

En digression til valgundersøgelsen efter folketingsvalget i 2001 peger på en yderligere præcisering: Der er store variationer i, hvor stærkt medlemmerne føler sig bundet til deres parti. Denne digression fremgår ikke af medlemsundersøgelsen, men valgundersøgelse havde så mange interviews, at man med en vis forsigtighed kan udskille medlemmer af Socialdemokratiet og Venstre – ikke af andre partier – til de mere simple analyser., og her kan man se på resultatet af spørgsmål, hvor de interviewede blev bedt om at angive deres sympati for forskellige partier på skalaer fra 0 (=ingen sympati) til 10 (= meget stor sympati). Spørgsmålet i analysen her, er om de adspurgte partimedlemmer havde en klar præference for et bestemt parti, eller synes mere eller lige godt om flere partier. Det første passer fint med gængse forestillinger om partimedlemmer som ”partisoldater”, men ikke det sidste.ghavde flere partier i top som lige gode, en svag føring for et parti (et trins forskel) eller en klar udskillelse af et parti frem for alle andre.

Tabel 2: Et klart favoritparti?

	Socialdemokratiske partimedlemmer	Socialdemokratiske vælgere, ikke-medlemmer	Medlemmer af andre partier end Socialdemokratiet
Et parti klart bedre end alle andre (forskul på to trin på skalaen mellem bedste og næstbedste parti)	50	35	60
Et parti svagt bedre end alle		39	31

andre (forskel på et trin på skalaen mellem bedste og næstbedste parti)	34		
Flere partier på delt førsteplads	16	26	9
	100	100	100

Kun de færreste medlemmer af Socialdemokratiet synes her, at flere partier kunne være lige gode. Andet ville også mærkeligt, siden de pågældende nu engang er medlem af partiet. Mere bemærkelsesværdigt er imidlertid, at en betragtelig del af de partimedlemmerne, nemlig 34 procent, kun giver deres favoritparti en svag føring frem for alle andre, og 16 procent af de socialdemokratiske partimedlemmer ligefrem synes lige godt om flere partier. Samlet bliver det derved kun halvdelen af alle socialdemokratiske partimedlemmer, der har en klar præference for et og kun et parti.

Her er det kun en ringe trøst, at det står endnu dårligere til hos de socialdemokratiske vælgere generelt. Kun en tredjedel af ikke-medlemmerne blandt de socialdemokratiske vælgere, nemlig 35 procent har et klart favoritparti. Og det er heller ikke ligefrem beroligende, at de socialdemokratiske medlemmer i lidt højere grad end medlemmer af alle andre partier nærer sympati for andre partier, selvom forskellen ikke rigtig er statistisk sikker.

Afgørende er imidlertid hovedresultatet. Kun et mindretal blandt de socialdemokratiske partimedlemmer bruger tid på partiet og kun lige halvdelen af partimedlemmerne har en klar præference for et parti frem for alle andre. Men modsat er der også dem, der bruger megen tid, og den halvdel der har en klar præference for et parti.

Medlemmernes sociale karakteristika

Tabel 3. Et udvalg af sociale karakteristika for partimedlemmer og vælgere

	Socialdemokratiet			Alle partier	
	A. Medlemmer	B. Alle vælgere	Diff (A-B)	Medlemmer	Alle vælgere
Gennemsnitsalder (år)	56	49	+7	55	47
Procent mænd	65	54	+11	67	49

Pct. arbejdere	16	30	-14	9	24
Pct. lavere funktionærer	13	22	-9	10	20
Pct.højere funktionærer	21	9	+12	21	13
Pensionist/efterlønnere	38	29	+9	34	24
Andre	8	10	-2	26	21
Pct.med studentereksamen	29	21	+8	37	34

Socialt og demografisk er medlemmerne ikke helt repræsentative for medlemmerne. Der er en klar aldersforskel. De socialdemokratiske medlemmer er i gennemsnit 56 år gamle og partiets vælgere 49 år. Tallene svarer stort set til tallene for alle partiers vælgere og alle partiers medlemmer under et, og de syv års forskel er i sig selv dramatiske. Men de dækker over at de yngre generationer er stærkt underrepræsenteret blandt de socialdemokratiske medlemmer – kun 11 procent af de socialdemokratiske medlemmer er under 40 år mod 30 procent af de socialdemokratiske vælgere - mens seniorrågangene til gengæld er voldsomt overrepræsenteret med 42 procent blandt de socialdemokratiske medlemmer mod 25 procent blandt partiets vælgere. Ret logisk er det derfor også 38 procent af partiets medlemmer efterlønnere eller pensionister mod 29 procent af dets vælgere.

Tilsvarende er der en kønsskævhed med 65 procent mænd blandt de socialdemokratiske medlemmer mod 54 procent blandt partiets vælgere. Denne forskel på 11 procentpoints er i øvrigt mindre end normalt i det danske partisystem. For alle partier under et er 67 procent af medlemmerne mænd, mod kun 49 procent af vælgerne - en forskel på 18 procentpoints.

Overførte man mekanisk disse to skævheder på stemme ved formandsopgøret ville det se sort ud for Helle Thorning-Schmidt for hun er både kvinde og under 40 år, og tilhører dermed i to henseender ”de underrepræsenterede”. Men måske kan det også være en fordel: Hun kan ses som repræsentant for nogle af ”dem vi har for få af”.

Der er også klare sociale.skel. Erhvervsmæssigt er kun 16 procent af medlemmerne arbejdere og 34 procent funktionærer. Men forholdet er værre end som så, for det er alene de højere og slet ikke de lavere funktionærer, der er overrepræsenteret blandt medlemmerne, når der er sammenlignes med vælgerne, . Nok er der som nævnt en overrepræsentation af efterlønnere og pensionister, men overrepræsentationen af højere funktionærer er faktisk mere markant. Blandt medlemmerne er er ikke mange spor af, at Socialdemokratiet specielt skulle være et

parti for arbejderne eller de brede lønmodtagergrupper. Det går også i hak med overrepræsentationen af de højere funktionærer, at de socialdemokratiske medlemmer - selvom flere voksede op i en tid med kortere skolegang - er bedre uddannede end vælgerne. Blandt partiets medlemmer har 29 procent en studentereksamen mod 21 procent mod partiets vælgere.

Endelig har socialdemokratiske medlemmer en lidt større husstandsindkomst end partiets vælgere – 17 procent af medlemmer mod kun 6 procent af vælgerne ligger således over 600.000 kr om året, mens kun 14 procent af medlemmerne ligger under 125.000 kr om året mod 19 procent af vælgerne. Forskellene er dog ikke dramatiske og er kraftigt påvirkede af forskellene i aldersfordeling mellem de to grupper.

Forenklet, er de socialdemokratiske medlemmer i højere grad end vælgerne lidt ældre mænd med lidt bedre uddannelse, og ansat i gode funktionærjobs - ikke som arbejdere- hvis de da ikke er trådt ud af arbejdsmarkedet. Men hvilken politisk betydning, det har er uvist.

Igen kan man spekulere over der politiske konsekvenserne af den sociale profil. Men alt er ren spekulation, med mindre man ser nærmere efter.

Holdningsforskelle i Socialdemokratiet

a. Forskelle mellem vælgere og medlemmer

Analysen herefter bygger på i alt ni forskellige spørgsmål, hvor partimedlemmerne blev bedt om at tilkendegive deres holdninger til forskellige politiske spørgsmål. Medlemmernes svar blev først underkastet en såkaldt faktoranalyse, der - enkelt formuleret- tager udgangspunkt i, hvor langt det er de samme, der er relativt langt til venstre, mest imødekommende over for bestemte udgifter etc. ved de forskellige spørgsmål, eller om personerne modsat kommer ind i helt forskellig rækkefølge fra spørgsmål til spørgsmål.

Dette resulterede i to faktorer, dimensioner eller spørgsmålsgrupper:

Tabel 4: To dimensioner efter faktoranalyse

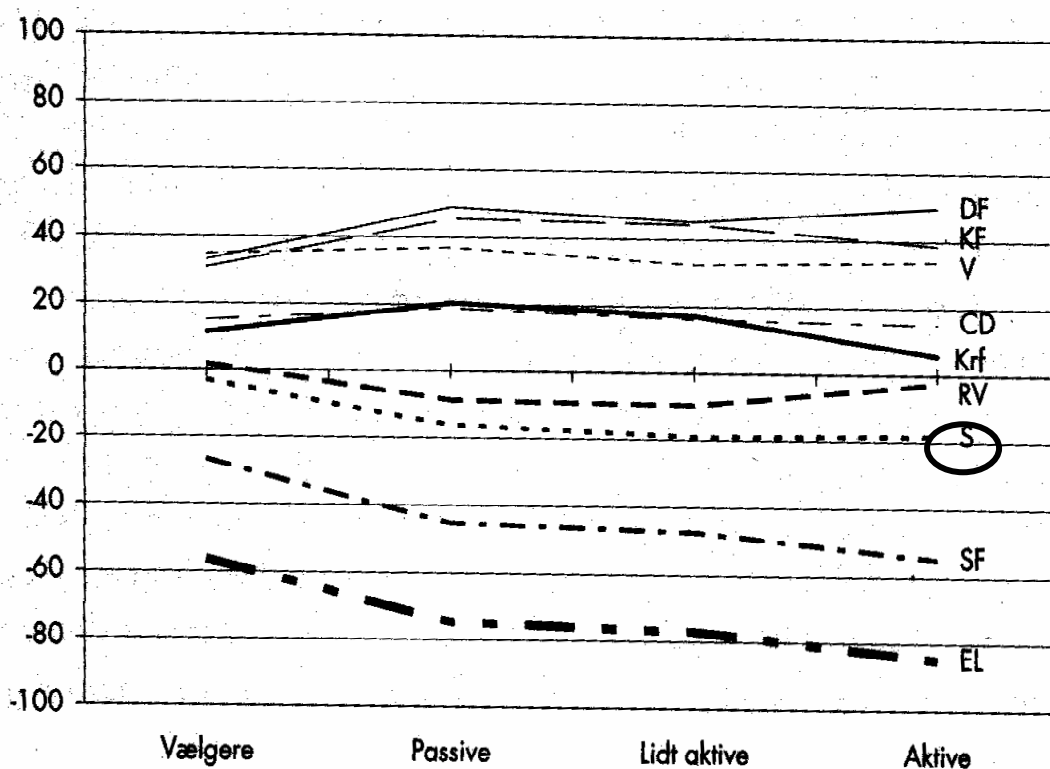
Dimension 1 ("venstre-højre" spørgsmål)	Dimension 2 (spørgsmål, hvor svarene ikke følger "venstre-højre" linjen)
Venstre-højre placering	Syn på EU-integrationen
Penge til miljø	Penge til sundhed
Penge til ulandshjælp	Penge til folkepension
Penge til forsvaret	
Syn på sociale ydelser	

Opdelingen i to spørgsmålsgrupper er i første omgang alene en advarsel mod at overføre svarmønstre fra den ene gruppe af spørgsmål til den anden.

For hvert spørgsmål blev vælgernes svar derefter sammenlignet med svarene hos forskellige typer af medlemmer, fra de passive over de lidt aktive til de aktive, jf. ovenfor. Svaralternativerne varierede fra spørgsmål til spørgsmål, men for at lette sammenligningen blev svarene omkodet så de alle var på formen -100 til +100.

Resultatet er illustreret grafisk i figur 1. Både vælgere og medlemmer i de forskellige partier blev bedt om helt alment at placere sig selv på en skala fra venstre (-100) til højre (+100). Både socialdemokratiske vælgere og socialdemokratiske medlemmer placerede sig svagt – meget svagt - til venstre for midten med værdier for vælgerne tæt på nul og værdier for medlemmerne på knap -20. Forskellen mellem vælgere og medlemmer er dermed ret beskeden, og især sammenlignet med forskellene mellem de forskellige partier: Venstrefløjens vælgere og medlemmer ligger i egen selvforståelse langt til venstre og VKO-partiernes vælgere og medlemmer klart til højre. Det er partiforskellene og ikke forskellene mellem vælgere og medlemmer, der tæller. Samtidige har de socialdemokratiske vælgere og medlemmers "centrisme" en ekstra nuance: Der er næppe stærk genklang for udtalelser om genoplivelse af "klassekampen".

Selvplacering. -100 = venstre; +100 = højre

Figur 1: Selvplacering på venstre-højre akse

Mønstrer genfindes ved de forskellige enkeltområder, under dimension 1 (se ovenfor). Vælgere og medlemmer blev således spurgt, om der skulle bruges flere eller færre penge på miljøet. På tværs af partier var der overvejende mest stemning for at bruge flere penge, og her placerede socialdemokraterne sig midt i feltet, og igen uden synderlig forskel mellem vælgerne og medlemmerne. Partiforskellene var derimod drastiske: Venstre-fløjens vælgere og medlemmer kunne næsten ikke bruge penge nok, mens VKO-partierne vælgere var beskedne i deres ønsker og disse partiers medlemmer hellere ville bruge færre penge.

Ved ulandshjælpen ville socialdemokratiske vælgere og medlemmer holde forbruget næsten uændret, om end med en svag pil nedad. Som før var der ikke større interne forskelle mellem vælgere og medlemmer. Til gengæld var der store forskelle mellem partierne, efter næsten samme recept som før, med ønsker om flere penge hos partierne til venstre (suppleret med Kristeligt Folkeparti) og ønsker om besparelser hos VKO-partierne. Igen dominerer forskellene mellem partierne i forhold til de interne forskelle hos socialdemokraterne.

Ved forsvarsudgifterne er mønstret igen det samme, bare spejlvendt, for her er det partierne til venstre der vil spare.

Endelig er der ved spørgsmålene under dimension 1 et enkelt, hvor der er betydelige interne forskelle hos socialdemokraterne: De socialdemokratiske vælgere er klart enige i, at der sker misbrug af sociale ydelser og de passive medlemmer svagt enige. De "lidt aktive" medlemmer er imidlertid delt lige midt over, og de aktive medlemmer er snarest imod opfattelsen. Der er stadig store forskelle mellem de forskellige partier, men her får man også forskellige budskaber fra socialdemokratiske vælgere og forskellige typer af medlemmer.

Der er flere grunde til at spørgsmålene under dimension 2 ikke passer ind i det almene venstre-højre mønster. Ved spørgsmålet om EU-integration og om penge til folkepension placerer Dansk Folkepartis vælgere og medlemmer sig nærmest sammen med venstre-fløjen, og ved spørgsmålet om penge til sundhed er det svært at se forskel på partierne og på vælgere og medlemmer. Alle vil helt overvejende bruge flere penge. Men ser man på figurer for de tre områder får man samme billede som i som figur 1 denne: Kurven for socialdemokraterne er ganske flad, med ringe forskel mellem vælgere, og forskellige typer af medlemmer.

Bortset fra spørgsmålet om misbrug af sociale udgifter, men ellers er det overordnede resultat, at synspunkterne hos vælgerne og synspunkterne hos de forskellige typer af medlemmer svarer ganske godt til hinanden. Det er ikke mellem vælgere og medlemmer, der er afgørende meningsforskelle, men derimod mellem vælgere og medlemmer i forskellige partier (med sundhedsudgifterne som en undtagelse)

b. Fløje blandt medlemmerne.

Dermed er alt ikke fryd og gammen. Der har været talt meget om ”fløje” i Socialdemokratiet, og selvom der ikke ud fra undersøgelsen kan sættes navne på (”Nyrup-fløj”, ”Auken-fløj” etc.) tyder meget på, at der er en del meningsforskelle.

Fremgangsmåden i analysen er den, at der blev ud fra faktoranalysen blev udarbejdet et indeks for hver dimension. Det kan man roligt gøre, for faktoranalysen sikrer som nævnt netop, at personerne rangordnes ret ens ved de forskellige spørgsmål inden for samme dimension. Hvert af de to indeks blev derefter delt i tre afsnit med omtrent lige mange personer i hver. I kombination gav dette 3x3 ”klynger”.

Denne del af analysen blev gennemført for alle partiers medlemmer under et, og selvsagt er ikke alle ni klynger lige stærke blandt Socialdemokratiets medlemmer. Men fem af klyngerne er faktisk pænt repræsenteret, hvilket i sig selv vidner om en betydelig spredning i synspunkterne. Når medlemmerne i det tidligere ikke skilte sig synderligt ud fra vælgerne kan dette – sammen med ”centrismen” – også skyldes at de forskellige synspunkter ophævede hinanden.

I tabel 5 er klyngerne ordnet efter uddannelsesniveau (procent med studentereksamen) og det viser sig at falde sammen med ens sortering efter alder: Klynge 1 og 2 er de veluddannede efterkrigsgenerationer og klyngerne 4 og 5 er krigsårgangene med meget lavere uddannelse. Den midterste klynge 3 er lige midt i mellem.

I de to første klynger vrirler det med højere funktionærer. Der er kun få efterlønnere og pensionister, og specielt i klynge 1 er der også kun få arbejdere og lavere funktionærer, mens det til gengæld vrirler med højere funktionærer. Vi er her langt fra den traditionelle skare af socialdemokratiske kærnevælgere og tættere på Socialdemokratiets akademikere. I klynge 2 er der langt flere arbejdere og lavere funktionærer, men stadig også mange højere funktionærer.

De tre sidste klynger er helt anderledes. Her er der stærk repræsentation af pensionister – i klynge 5 er pensionisterne ligefrem den dominerende gruppe. Men der er også en anden forskel: I de sidste klynger overstiger antallet af arbejdere og lavere funktionærer langt antallet af højere funktionærer. Bortset fra at mange er gået på pension er vi her langt tættere på et socialdemokratisk kærnepublikum.

Det spændende i alt dette er, at opdelingen i ni klynger er sket ud fra politiske synspunkter og ikke ud fra sociale karakteristika, men viser sig også at dække over sociale forskelle, svarende til en forskel mellem nyere, akademiske grupper over for traditionelle socialdemokrater. Skævhederne i sammensætningen af medlemsskaren er næppe politisk helt uskyldig.

De første to, yngre og veluddannede klynger har ikke problemer med at opfatte sig selv som venstreorienterede. På en skala fra -100 (=ekstremt venstre) til +100 (=ekstremt højre) giver de sig selv klare point som venstreorienterede. Og et langt stykke passer det også fint med gængse forestillinger. Klyngerne 1 og 2 er

meget positive over for penge til miljø og ulandsbistand, samtidigt med at de er forbeholdne over for udgifter til militæret.

Noget mere usikker er de to klyngers indstilling derimod til basal social velfærd. Mest markant er usikkerheden hos klynge 1. Her er der overvejende enighed om, at de sociale ordninger misbruges, klynge 1 er usikker på om der skal bruges mere på folkepensionen, og selvom den går ind for flere penge til sundhedsvæsenet, er ønsket mindre markant end i mange andre klynger. Klynge 2 er ikke helt så markant. Klynge 2 mener også overvejende, at sociale ydelser misbruges, men der er et vist – om end ikke voldsomt stærkt – ønske om bedre folkepension og især er der ekstrem tilslutning til at bruge mere sundhedsvæsenet.

Endelig skiller EU. I gamle dage hang EU-modstand sammen med venstreorientering. Ud fra den målestok er klynge 1 slet ikke venstreorienteret, for klynge 1 går stærkt ind for EU-integrationen. Igen er klynge 2 mindre markant, for i EU-spørgsmålet er klynge 2 simpelthen neutral.

Som modstykke kan man tage klynge 4 og 5 – de lidt ældre og socialt set mere traditionelle socialdemokrater. De er ikke nær så ivrige efter at placere sig selv til venstre. Lidt til venstre ligger de, men meget tæt på midten, og hvor de to første klynger var ivrige efter at bruge mere på miljøet er ønskerne meget mindre udtalte hos klynge 4 og 5. Ved ulandshjælp er forskellen endnu mere markant, for hvor klynge 1 og 2 ville bruge flere penge, vil klynge 4 og 5 bruge færre. Men modviljen mod udgifter til militæret er dog fælles med de første klynger. Så langt er der imidlertid en vis fornuft i, at klynge 4 og 5 er lidt forsigtige med at kalde sig selv for venstreorienterede. De er det i hvert tilfælde ikke på samme måde som de første klynger: Det er ikke ulande og miljø, der står i centrum.

Til gengæld er det de basale velfærdsområder. Hvor klynge 1 og 2 mente, der skete misbrug af de sociale ordninger, er klynge 4 usikre og klynge 5 afviser direkte, at der sker misbrug. Både klynge 4 og 5 vil også forhøje udgifterne til både folkepension og sundhedsvæsen. Ved de basale velfærdsområder er der ikke større tvivl om placeringen til venstre.

Endelig er de to klynger ikke specielt markante i EU-spørgsmålet: Klynge 5 er nærmest neutral over for EU-integrationen og klynge 6 imod

Tilbage står den midterste klynge 3, og placeringen i midten er ikke tilfældig. Ved indekskonstruktionen ud fra faktoranalysen lå klynge 3 i midten på begge dimensioner og ved begge indeks, og det er da også svært at finde mange markante synspunkter hos klynge 3. Den går svagt – meget svagt – ind for at bruge flere penge på miljø, og svagt imod at bruge flere penge til ulandene. Pengene til forsvaret er klynge 3 ikke så meget for, men modstanden er ikke så udtalt som i de andre klynger.

Tilsvarende ved de basale velfærdsudgifter. Klynge 3 er nærmest på vippen med hensyn til, om der sker misbrug af de sociale udgifter og ved ikke rigtig, om folkepensionen skal sættes op eller ned. Den går ind for at bruge flere penge på

sundhedsvæsenet, men ikke i samme grad som de andre klynger. Kun ved EU-integrationen markerer klynge 3 sig, nemlig som stærkt positive.

I brede termer synes der dermed at være to grundorienteringer blandt Socialdemokratiets medlemmer. Den ene fokuserer på basale velfærdsområder: Social sikkerhed, omsorg for de ældre og sundhedsvæsenet. Det var den slags ting, der gjorde at man meldte sig ind i Socialdemokratiet i gamle dage. Vi skulle have en tryk tilværelse. Denne grundorientering synes at spille en stor rolle hos de ældre, mere folkelige dele af partiet. Den anden grundorientering fremhæver snarere miljø og ulande, men lægger til gengæld ikke samme vægt på den basale velfærd. Det appellerer i mindre grad til de folkelige dele af medlemsskaren, men har til gengæld appel til de yngre og veluddannede dele af partiet.

Klyngeopdelingen omfatter også andre spørgsmål end dem, der er medtaget i tabel 5. "Jens Otto Socialdemokraterne" er således de eneste, der vil modtage flere flygtninge, mens de øvrige tre klynger vil modtage færre. Tilsvarende med hensyn kriminalitet. Der er således bred enighed om, at kriminalitet skal hindres ved forebyggelse, men hvor enigheden hos "Jens Otto Krag-socialdemokraterne" er markant, er enighed

en mere forbeholden hos de resterende gruppe, og i gruppe 5 er der faktisk en svag uenighed. Helt parallelt er klynge 1 svagt uenige i, at vold skal straffes hårdere, mens klynge 2 er lige på vippen. Klynge 3 går en anelse stærkere ind for hårdere straffe, og hos "Stauning-socialdemokraterne" er tilslutningen voldsom.

Tabel 5 Klynger blandt Socialdemokratiets medlemmer

	Klynge 1 "J.O. Krag"	Klynge 2	Klynge 3	Klynge 4	Klynge 5 "Stauning"
Procent af socialdemokratiets vælgere	11	16	11	19	16
Dimension 1- spørgsmål					
Selvplacering på venstre-højre skala (-100=venstre, +100=højre)	-29	-37	-7	-12	-19
Penge til miljø (+100=flere penge, 0=samme som nu -100=færre penge)	+61	+70	+3	+14	+22
Penge til ulandsbistand (+100=flere penge, 0=samme som nu, -100=færre penge)	+55	+26	-14	-29	-48
Penge til forsvaret	-58	-69	-26	-38	-50

(+100=flere penge, 0=samme som nu, -100=færre penge)

Social ødselhed (-100= Ydelser misbruges, +100= Ydelser misbruges ikke)	-25	-35	+ 8	- 3	+28
--	-----	-----	-----	-----	-----

Dimension 2 spørgsmål

Støtte til EU (+100=for integration)	+56	+ 1	+56	+10	-23
Penge til sundhed (+100=flere penge, 0=samme som nu, -100=færre penge)	+51	+91	+24	+87	+97
Penge til folkepension (+100=flere penge, 0=samme som nu -100=færre penge)	0	+26	0	+31	+100

Udvalg af sociale kriterier

Fødselsår (gennemsnit)	1949	1946	1945	1943	1940
Procent pensionister	15	21	29	32	41
Procent arbejdere og lavere funktionærer	20	34	36	30	24
Procent højere funktionærer	43	29	18	19	11
Procent med studentereksamen	57	40	36	25	11

Kilder:

Undersøgelsen af partiernes medlemmer er behandlet i Lars Bille og Jørgen Elklit (red.): Partiernes Medlemmer. Magtudredningen og Aarhus Universitetsforlag, Aarhus 2003. Hvor intet andet fremgår, bygger fremstillingen her på følgende kapitler:

Medlemmernes aktivitet: Karina Pedersen og Bernhard Hansen:
'Partimedlemmernes Aktivitet' (kap. 4)

Medlemmernes sociale karakteristika: Lars Bille: 'Hvem er medlemmerne?'
(kapitel 2)

Medlemmernes politiske holdninger: Hans Jørgen Nielsen: 'Partierne som holdningsfællesskaber?' (kapitel 6)